

Gamla Maifare på resa till södra Älvsborg

På morgonen den 19 sept 2018 steg vi, 35 förväntansfulla Gamla Maifare, ombord på bussen som skulle föra oss på en dagstur till delar av gamla Älvsborgs län. Första anhalten var Hedareds stavkyrka strax utanför Borås. Kyrkan byggdes i början av 1500-talet och är Sveriges enda idag bevarade medeltida stavkyrka. Man trodde först att kyrkan byggdes någon gång mellan 1100- och 1300-talet, men en åldersbestämning med hjälp av årsringsdatering visar att kyrkan uppfördes omkring 1500. Med största sannolikhet har en kyrka av samma typ tidigare funnits på platsen. Stavkyrkorna i Sverige, liksom i övriga Norden, var ofta rikt utrustade med träsniderier och målningar och Hedared är inget undantag i det avseendet. Här förvaras även alltjämt gamla medeltida inventarier. Ett franskt processionskors från 1100-talet pryder huvudaltaret och en vacker madonnabild från 1200-1300-talet pryder sidoaltaret. En nattvardskalk av förgyllt silver från 1200-talet används fortfarande liksom den medeltida dopfunten. Under en glasskiva på altaret ligger en väl bevarad duk, ett medeltida klosterarbete med knypplad spets. Resan gick vidare till Hofsnäs Herrgård, i Torpanäsets Naturreservat nära sjön Åsunden. Här serverades en välsmakande lunch anrättad delvis på gårdens egenproducerade råvaror.

Mätta och belåtna äntrade vi återigen bussen som tog oss vidare till Torpa Stenhus, ett storstatligt slott som är en av vårt lands bäst bevarade medeltidsborgar. Här fick vi under en dryg timmes guidad rundvandring genom såväl slottskapell som fängelsehålor, branta stentrappor och tränga mörka prång höra slottets fascinerande historia.

Torpa har anor från slutet av 1400-talet då riksrådet Arvid Knutsson här lät uppföra det första stenhuset som en försvarsborg mot danskarna. På Torpa hämtade bl a **Gustav Vasa** sin tredje hustru, **Katarina Stenbock** och slottet blev därigenom den stenbockska släktens främsta stamgods. Slottet har sedan 1400-talet aldrig sålts utan gått i arv i samma familj, antingen på mans- eller kvinnosidan. Under årens lopp har slottet genomgått ett antal om- och tillbyggnader. Under de senaste åren har en stor invändig renovering skett varvid den nuvarande ägaren låtit återställa den ursprungliga rumsindelningen samt möblera upp en del av slottet.

Inget riktigt slott utan spöken och Torpa är inget undantag. Vi fick bl a höra de ruskiga berättelserna om Den gråa frun, Den inmurade flickan och Torpas vita hästar. Några spöken dök emellertid inte upp under vårt besök på Torpa och vi lämnade slottet för att som sista punkt på dagens resa besöka Gällstad – orten som med sitt stora utbud av modebutiker lockade de mest köpsugna deltagarna till fyndköp. Dagen led mot sitt slut och så även vår resa. Innan vi skiljdes åt tackades busschauffören Mikael för utmärkt körning och P-O Höglund för väl planerat och genomtänkt reseprogram.

Gunnel Johansson